

3738

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 31.08.2023

Mustafa YENEROĞLU
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de işkence ve kötü muameleyle yönelik iddia ve şikayetler son zamanlarda gittikçe artmıştır. İnsan hakları alanında faaliyet gösteren ulusal kuruluşlar yanında uluslararası kuruluşların raporlar ve verilerinde dahi buna ilişkin önemli tespitler yer almaktadır.

Son olarak, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) tarafından geçtiğimiz günlerde “2022 yılı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu” yayınlanmıştır. TİHV'in tespitlerine göre işkence ve kötü muamele gördüğü için 2022 yılında TİHV'e başvuranların sayısı önceki yıla göre yüzde 22 artmıştır. 1.201 kişinin kendisi ya da bir yakını işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı için vakfa başvuru yapmış, başvuranların en küçüğünün 3 yaşında olduğu ifade edilmektedir.

Raporda TİHV'in tarihinde, 2001 yılındaki en yüksek başvuru sayısından sonraki en yüksek ikinci başvuru sayısına ulaşıldığı belirtilmektedir. Vakfa başvuranların yüzde 70,2'sinin fiziksel müdahaleye, yüzde 83,4'nün tehdit ve hakarete, yüzde 45,2'si pozisyonel işkenceye uğradığı ifade edilmektedir. Rapora göre, 497 kişi ters kelepçeli halde bekletilmiş, 80 kişi fiziksel cinsel tacize, 3 kişi tecavüze uğramıştır. Başvuranların yüzde 43,5'inin cinsel işkence gördüğü tespit edilmiştir.

Vakfa başvuranlardan 131'i İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde, 103'ü Van Emniyet Müdürlüğü'nde işkence ve kötü muamele gördüğünü belirtmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yaygın ve sistematik işkence iddiaları hakkında bugüne kadar Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır?
2. Rapora göre 2015 yılının Temmuz ayından sonraki süreç ile darbe girişimi, pandemi ve deprem nedeniyle ilan edilen OHAL süreçlerinde artan işkence ve kötü muamele ile ilgili olarak Bakanlığınızın herhangi bir çalışması ya da resmi tespiti var mıdır? Varsa bu tespitler nelerdir?
3. 2020, 2021 ve 2022 yılları kapsamında gözaltında işkence nedeniyle yapılan kaç şikayet vardır? Bu şikayetlerin kaç hakkında soruşturma/ inceleme yapılmıştır, kaç kişi açığa alınmış ya da kamu görevinden uzaklaştırılmıştır? Kaç kişi hakkında takipsizlik kararı verilmiştir, kaç kişi hakkında iddianame düzenlenmiştir, derdest kaç soruşturma dosyası vardır?
4. Resmi olmayan gözaltı yerlerinde ve gözaltı dışındaki ortamlarda yaşanan işkence ve kötü muamele iddiaları hakkında Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır? Varsa çalışmanın ayrıntıları nelerdir?

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

5. Rapor kapsamında resmi gözaltı yerlerinde yapılan işkence uygulamalarında 3 yaşından 76 yaşına kadar birçok kişinin işkenceye maruz kaldığı iddiaları hakkında bir inceleme ya da soruşturma başlatılmış mıdır?
6. İşkence ve kötü muamele ile ilgili adli dosyaların kaç tanesinde kısıtlılık kararı verilmiştir? Kısıtlılık kararları ne zaman verilmiştir?
7. Resmi rakamlara göre 2022 ve 2023 yılında işkence ve kötü muameleden hakkında adli ve veya idari soruşturma başlatılan kamu görevlisi sayısı kaçtır? Haklarında soruşturma izni verilmeyen kamu görevlisi sayısı kaçtır?
8. İşkence gördüğü iddiası ile şikâyetle bulunan kaç kişi hakkında “memura hakaret etmek, mukavemet etmek, bu sırada yaralamak, kamu malına zarar vermek” gibi gerekçelerle soruşturma açılmıştır?
9. Bakanlığınızın özellikle 2016 yılından itibaren artış gösteren zorla kaçırma ve kaybetme konusunda bir çalışması var mıdır? 2016 yılından bu yana kaç kişi zorla kaybedilmiş veya kaçırılmıştır? Bu işlemleri yapan kamu görevlileri ile ilgili herhangi bir adli veya idari işlem gerçekleştirilmiş midir?
10. Özellikle 6 Şubat depreminden sonra kolluk kuvvetlerinin faaliyetleri kapsamında gözaltı sırasında ölüm meydana gelmiş midir? Eğer söz konusu ise kaç kişi gözaltında işkence nedeniyle hayatını kaybetmiştir?
11. 6 Şubat depreminden sonra sosyal medyaya da yansıyan işkence görüntülerine ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmış ise kaç kolluk görevlisine karşı bu işlemler yapılmıştır? Haklarında kamu davası açılmış mıdır?